

Kiadóhivatal:
Kaposvár, Irány D.-u. 14.
Ide csatolandók
az előfizetési pénsek.
Hirdetések és nyilatko-
lásmennyek:

ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Egész évre . 8 kor.
Félévre . 4 „
Negyedévre . 2 „
Egyes szám ára: 20 fill.

SOMOGYI ÚJSÁG

Szerkesztőség:
Kaposvár, Irány D.-u. 14.
Ide küldendő a lap-
szállami részről általános
közlemény.
Bérmunkások kifizet-
ményét nem fogadjuk el.
Kéziratokat vissza
nem adunk.

MEGYEI és HELYI-ÉRDEKŰ VELEGYES TARTALMU HETILAP

A „Kaposvári hivatalnokok társasköre“ és a „Kaposvári Iparoskör“ hivatalos közlönye.
Megjelenik hetenkint egyszer: K E D D E N.

Felolós szerkesztő és kiadó: POÓR SÁNDOR.

Tanítóhivatás és nő.

Jelen soraimban a nőnek tanítói működéséről szándékozom néhány aforistikus megjegyzést tenni és pedig az akarat, a szellem s a testi képességek szempontjából; egyuttal pedig röviden összehasonlítást akarnék tenni a férfi- és női tanítók közt, a mennyiben azokat tapasztalásból megismerni alkalmam volt és némileg most is van.

Hogy a tanítói hivatásnál az akaratérő ép oly szerepet játszik, mint a szellemi tehetségek: ez világos dolog, hiszen a nevelés általában véve inkább az akaratnak mint az észnek és értelemnek a dolga.

Egy egész osztályban a fegyelmet fentartani, a tanítás folytonos szigorú követeléseinek eleget tenni, a gyermekek mozgékony, nyugtalan, behizelgő természetével szemben következetes nyugodtságot megtartani; végre pedig a testi ellankadás, kifáradás veszélyes csábításainak ellentállani; mindezen dolgok oly követelésekkel lépnek a tanító személye, akaratereje elé, a milyen intensitásban ez az akaratérő sok más hivatásnál nem nyilvánul.

Ha tehát a tanító nem való az ő hivatására vagy pedig ha azt kellőleg nem töltötte be, akkor ennek oka, tiz eset közül — kilenczben nem a szellemi képességek, hanem az akarat hiányában keresendő.

Ha már most e mondottakat a tanítónőre alkalmazzuk: akkor az a véleményem, hogy a nő mindazon akaratörökben, melyek az iskolai nevelésnél szóba jönnek a férfival mérkőzhetik. És miként ez az emberi

ténykedés más téren bizonyítható, a nőnek kisebb testi ereje épen nem vonja maga után azt, mintha az akaratereje is a férfiuéhoz képest csekélyebb és hiányosabb lenne; épen úgy találom azt a tanítóhivatásnál is. A legtöbb tanítónő teljesen képes megküzdeni az iskola fegyelmi követeléseivel, tudnak fentartani nyugalmat, rendet és engedelmességet s ha vannak is köztük gyöngébb, érélytelenebb elemek, azok százaléka nem nagyobb mint a tanítóknál.

Általában azt hihetnők, hogy a női tanítószemélyek kedélyük lágyága és gyöngédsége folytán, az iskolában is a fegyelem kezelésénél, valamint a nevelési és főleg büntetési eszközök alkalmazásánál bizonyos engedékenységet s elnézést gyakorolnak, s hogy így a tanulók könnyebben indíthatnák a tanítónőt akaratváltozásra, mint a tanítót. Pedig ez nem úgy van. Tapasztalásból tudom, hogy épen a tanítónők közt gyakran oly szilárd akarat, sőt a rendszabályok oly ilygalmatlan végrehajtása uralkodik, hogy az egyrészt előnyére van ugyan a fegyelemnek, de másrészt könnyen fölveheti a pedantéria, sőt bizonyos keményszívűség jellegét is.

Tudjuk, hogy általában véve a rend és pontosság képezik a női jellem lényeges tulajdonságait, s ezeket ők legnagyobbra a tanító hivatásánál is megőrzik és tanusítják.

A mi a szorgalmat s a hivatásbuzgóságot a tanítói pályán illeti; e tekintetben sem áll a nő a férfiu mögött, sőt az ő élet szokásai és társadalmi viszonyai bizonyos tekintetben kedve-

zőbbek ő reá, mint a férfiuá nézve.

Ugyanis a nő sokkal kevésbé van kitéve a különféle időrabló szórakozások, a vendégfogadók és kávéházak látogatási csábításainak, s a politikai élet mozgalmait való résztvevésnek, s éppen azért sokkal nyugodtabban és lelkiismeretesebben szentelheti magát a hivatásának, mint a férfitanító. Mindez, valamint a tanítószágok iránt való nagyobb, összintébb tisztelete szorosabban köti össze a tanítónőt az iskolával és tanítványaival, mint a tanítót. Ez tény!

Kötelességemnek tartottam most már néhány megjegyzést tenni arról is, hogyan állja meg helyét a nő a tanítói pályán, — a szellemi, intellektuális tehetségeinek szempontjából.

Tapasztalásból tudom, hogy sok tanítónő határozott tanítási képességet tanusít, melyet a tanításra való gondos előkészülés még csak fokoz.

Értenek ahhoz, hogyan kell a tananyagot czélszerűen széttaglalni, azt a tanulókkal világos és figyelmeztető alakban közölni és sikeresen alkalmazni az ismétlést, mely a tanítás alaposságánál oly nélkülözhetlen.

A nőnek élénk temperamentuma, valamint a vele született beszédügyesség — nagy hasznára vannak a tanításnál.

Ha a tanítói hivatásra való képesség és rátermettség tekintetében jellemző különbséget kellene tennem, akkor a tapasztalatom szerint következőleg hangzanék: Az összes tanítási intelligencia a férfiuánál és nőnél

A bálai idényre
a következő ujdonságok
nagy választékban
érkeztek:

Himzett, crepe de chine és mousselin-
ruhák, továbbá gyöngy- és paillette
fűtő ruhák.

Gaze, crepe de chine, mousselin min-
den színben és minden árban.

Bálai ujdonságok választására
külön osztály egész nap villamosan
van kivülágítva.

Minták a vidékre kirakatra készíttéssel küldetnek.

Szenásy, Hoffmann és Tsa

selyemáruházában

Budapest, IV. ker., Bécsi-utca 4. sz.

egyenlő, különben egyenlők az előfeltételek is. Csak hogy a nő szellemi birtoklása sokkal inkább ki van téve az elmállási veszélynek, mint a férfiúé. Így tapasztaltam azt, hogy dologi tévedések és hibák gyakrabban csusznak be a nőtanításnál, mint a férfi oktatásnál; a miből az következik, hogy a tanítási előkészítésre is nagyobb fokban szüksége van a nőnek, mint a férfiúnak.

* * *

Szabad legyen még csak néhány megjegyzést tennem a nőtanítás fizikai képességéről. E tekintetben a statisztikai adatok azt bizonyítják, hogy a női tanszemélyzet képessége kevésbé képes megküzdeni a tanítás küzdelmeivel, mint a férfiaké.

Nemcsak a fővárosban, de másutt is be van bizonyítva, hogy a megbetegedések száma sokkal nagyobb a tanítónőknél, mint a tanítók közt.

Én azt hiszem, hogy a tanítónőknél előforduló ezen nagyobb betegségi koeficiens nem épen abban keresendő, mintha a nő a tanítási hivatásnál kisebb ellentállási képességgel rendelkezne, mint a férfi. Nézetem szerint a tulságos önérték és a félelem a rosszabb tanjegyekről, valamint azon törekvés, hogy társnőivel eredményteljesen versenyezzen, — folytonos izgalomban tartják, idegessé teszik őt, a mi azután nagy hátrányára van testi szervezetének is. Ehhez járul még némi tanítónőnél a tulságosan szerény életmód, főleg pedig a kevés testi mozgás.

Ezen megjegyzéseim, melyeket tapasztalásaim alapján tettem, csak a férjetlen tanítónőkre vonatkoznak. Célszerű volna szólni még egy másik igen fontos paedagogiai nőkérdésről, t. i. a férjezett tanítónőről. Azonban

e becses lapnak szűk kerete ezt jelenleg nem teszi lehetségessé. Azért szorítkoztam ez alkalommal csak a tanítónők nagyobb kontingensére: a hajadon tanítónőkre; s úgy hiszem, hogy az elfogulatlan férfitársnál ez ügyben tett megjegyzéseim helyeslésre — vagy legalább ellenzésre nem — találhatnak.

Cselkó József.

H I R E K.

— Előfizetési felhívás. Tisztelettel figyelmeztetjük t. előfizetőinket, hogy kiknek előfizetésük lejárt, azt megújítani szivesek legyenek, nehogy a lap küldésében akadályok merüljenek fel.

Tisztelettel

A kiadóhivatal.

† Halálozások: Wanka Károly, a maga, gyermekei, unokái és a rokonság nevében mély fájdalomtól megtörve jelentő szeretett felejtethetetlen nevének, született Bückhel Eleonórának folyó hó 30-án esti 10 órákor hosszas szenvedés után élete 69-ik s egybekelésük 49-ik évében a halotti szentmisek fölvétele után történt gyászosan elhunyt. A megboldogult földi maradványai február hó 1-én délután 1/4 órákor fognak örök nyugalomra tértetni. Az engesztelő szentmisét a meghalt lelki üdvéért február hó 3-án reggeli 8 órákor fog a kaposvári rom. kath. templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Kaposvár. 1903. évi január 31-én. Áldás és béke emlékének!

† Özv. Nagy F. Károlyné szül. Petri Róza mint hitves, gyermekei, unokái és a nagyszámú rokon nevében fájdalomtól szívvél jelentő, hogy a forrón szeretett férj, atya, nagyatyja és rokon, id. Nagy F. Károly a nagyenyedi Bethlen főtanoda ny. r. tanára, a tudomány és szépművészeteknek szentelt tevékeny életének 87 ik, második házasságának 44-ik évében Ka-

posvárott január hó 27-én déli 12 órákor hosszas szenvedés után elhunyt.

Az Istenben boldogult földi maradványai f. hó 29-én délután 3 órákor az ev. reform. gyászszertartás szerint a keleti sírkertben fognak örök nyugalomra helyeztetni. Nyugalma legyen csendes, emléke áldott. Kaposvárott. 1903. január hó 27-én. Nagy F. Károly képezdei tanár és neje Solymossy Karolina Nagy F. Ödön polgári iskolai tanár és neje Csorba Mária polgári iskolai igazgató, mint gyermekei és menyei. Ifj. Nagy F. Károly műgyógy. coadjunct, Nagy F. Jolán polgári iskolai tanítónő, Nagy F. Géza képezdei s. tanár, Nagy F. Ilona. Nagy F. József, mint unokái. Ifj. Nagy F. Károlyné szül. Horváth Mariska és gyermeke Margit mint dédunoka.

† Dr. Bajóti Ödön tabi kir. albiró, úgy a maga, mint két apró kis gyermeke, a két éves Sárika és a 2 hetes László Sámuel, valamint a nagyszámú rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvél jelentő az odaadó feleség, önfeláldozó anyja és legjobb leánya, testvér és rokonnak: Dr. Bajóti Ödön szül. Kronberger Irénnek a művelt lelkű nőnek viruló élete 26-ik, boldog házasságának 4-ik évében f. hó 28-án hajnali 1/4 2 órákor rövid szenvedés után történt kimúlását. A megboldogult hűlt tetemei f. hó 29-én délután 3 órákor Kaposvárott fognak örök nyugalomra tértetni. Tab. 1903. Jan. 28. Lebegjenszelleme ártatlan kis árvái felett!

— Tudósok a Jégen. A Balaton rianó jelen érdekes sátrak fölött fűtől el néhány nap óta a somogyi téli havas szellő. Két eszkimó-sátor áll a tükörsima jég hátán, amelyen vitorlás szárn röpít két tudóst a sátor felé, amiben tanyát ütnek majd a hátralevő télre. A tudomány nevében történik az érdekes vállalkozás: báró Edvös Loránd, az Akadémia elnöke és dr. Pekár Dezső, a tudomány-egyetem tanácsregede, vállalkoztak arra, hogy a befagyott Balaton hátán megfigyelik a föld mágnességét. Két hordozható sátrat állítottak a Balatonra, ebbe költöznek a tudósok s ott maradnak, ameddig az idő engedi. A két tudós teljes eszkimó-életre berendezkedve, kedden este indult el a fővárosból az érdekes tanyára, amit petroleum-kályhával fűtenek majd úgy, ahogy lehet, a hideg ellen. Az élelmet vitorlás száron viszik majd be a sátrakig, amiket a Balaton közepén állítottak föl.

T Á R C S A.

A bíró előtt.

Irta: Hosszu Lajos.

— A „Somogyi Ujság” eredeti tárczája —

Ingó léptekkel, meggörnyedten lép a terembe. Mindkét kezén durva lánccs zörög, melyet elnyom a nagyszámú közönség részvételi suttogása, meglátva a szerencsétlent. ... Szegény Kordély Béla ... szegény, sőt hajtott a tömeg ... Ezt is az aszkony jutatta ide ...

Megállt a bíró előtt a törődött alak. Sárga, ráncos és mozdulatlan az arcza, hirtelen megfeszéredett a haja. Szakállja megnőtt, dus hajusza alól eltűnt a piros ajak, arról az örökös mosoly.

A setét, éjfekete szempárnak kialakult a fénye, a dőlő, daliás termet roskatag, mint az omladozó szobor ... mint az időrontott bástya ... Tompán, fáradtan néz szét a teremben, végig mérve mélyen bent ülő szemével a közönséget a bírakat, aztán lezárja szemét, hogy ne lásson s mellére hajtja fejét ... lassan, csendesen ...

— Beszéljen — szólta a bíró.

Megremegett e szóra. Lassan, alig láthatóan felemeli fejét, arcára kiül a halálos sápadtság, melyet lassankint felvált a vészes pir.

— Szerettem mint leányt, imádtam mint asszonyt. Szegény volt, én gazdag. Megszerettem. Magamhoz emeltem, hogy el ne merüljön a sárba, feleségül vettem, megnyitván számára a boldogság édenét. Tiszta és nemes volt a lelke akkor, igaz a szíve, szízarany a jelleme. Példája az erénynek, királynője a békés házi életnek s odaadó mély szeretetnek. Örült módra szerettem őt s minden szavát, minden óhaját szent kötelességnek tekintettem, melyet boldogan s örömmel teljesítettem.

Igy lassankint, apránként fogyott a vagyon. Felémészlette a pompa, a fényűzés. Feleségem ékszerei ezrekbe kerültek, ruháiban feküdtek, a fényes, nagyuri háztartás költségeit nem fedezte a jövődelem.

Sokszor megfogadtam magamban, hogy életmódunkat meg kell változtatni, de nem volt erőm, nem volt bátorságom feleségemet megazomorítani. Gyenge, tehetetlen báb voltam kezében; agyeg, melyet bármivé lehet gyurni.

Kétségbeesve gondoltam a jövőre s sok-sok álmatlan éjszakán törtem fejemet, hol szerezzek pénzt. Feleségem szerelme, boldogsága volt életem, ezért képes voltam mindent feláldozni ... Koldus lettem!

Láng csapott ki a félig ősz, tépett ruhájú, rongyos cipőjű ember sötét szemeiből e szavakra. Aztán folytatja:

— Midőn mindenem elfogyott, s nea-

volt se birtok se pénz, se jövőlelem, saját becsületelem került eladásra ... Egyetlen, jó edes anyámat, a beteges tehetetlen öregot — ki szerető szívvél vett körül, elűztem házamból. Kitaszítottam a nagyvilágba, hogy feleségem ne szűkülködjék, hogy ne legyen ki elvegye tőle az utolsó áldást s lefogja azt a jószágos szemét ... Koplaltam, nélkülöztem, rongyoskodtam, míg feleségem selyembe, bársonyba járt ... s boldog voltam, mert szerelmem tárgya, életem üdve nem panaszkodott.

Szép kis gyermekem is volt! de megölte a nyomor. Nem élvezhette az anyai szeretet melegét, nem részesült a gondos anyai ápolásban Elpusztult, mint egy utcára kitért árva. Koldus voltam, s kértém feleségemet, adjon el ékszereiből csak egyet is, hogy ne kelljen gyermekemet koldus-módra eltemetnem. Sirt, hogy emlékeitől fosztom meg. Sirt, s én letöröltem alabastrom arcáról a könnyöt, s a gyermeknek jó lett a gyalultatlan koporsó, a gyolcs szemfedő ...

A rabon görösös csuklás vett erőt, szeméhez emeli meglánczolt kezét, majd homlokához szorítja a hideg vasat, miközben félig ősz haja lehull szemére s egy forró könnyesepp szalad végig jéghideg arcán.

— Midőn már betevő falat se volt a háznál, forró szeretetem a bűnhős vitt. Loptam. Először kenyeret, később ruhát magamnak, ékszert feleségemnek. Ha hozzá

— **Meghívó** A szigetvári Jótékony keresztény egyesület saját pénztára javára nyug. turonyi Biedermann Ottóné urnő vednök-sége alatt 1903. évi február hó 7-én a szigetvári olvasó-egylet helyiségében műkedvelői előadással egybekötött zártkörű tánczenételt rendez. Az előadás kezdete este 8 órakor. Belépti-díj személyenként 1 kor. 60 fill. Családjegy három családtagnak 4 kor., azon felül személyenként 1 kor. Felülfizetések köszönettel fogadottnak.

— **Elfogott rabló.** A múlt évben köztöltők lapunkban, hogy Pohn András német-ladi lakos házat feltörték, és ismeretlen tettesek belőle 610 korona készpénzt elraboltak. A széles körben megindított nyomozás eredményre vezetett, a mennyiben a napokban a m. kir. csendőrségnek sikerült a tettest Zólyom István váci illetőségű siklósi lakos személyében elfogni. — Azonban Pohn Andrásnak nem sok has na van belőle, mert Zólyom István a rablót pénzt már mind, — részben elköltötte, részben pedig elkártyázta; és most a pécsi kir. ügyészség börtönében van letartóztatva.

— **Farkasok garázdálkodása.** Megszokta már az olvasó közönség, hogy amint belep a hó a földet, és beállanak a téli hidegek: megjelennek a hírlapokban a farkasok hírtörői is. — Teljesen megbízható levelezőnk szintén hasonló farkas-garázdálkodásról ad hírt. Folyó évi január 28-án történt ugyanis, hogy Poklosiban a községen kívül megtelepedett kolompár-czigányokat két éhes farkas megtámadta; illetve nem a czigányokat, mert úgy látszik, ezen veszélyes emberfajt még a farkasok is respektálják, — hanem azoknak a kocsihoz kötött lovait; ezek közül egyet azonnal szétéptek és talán a másik ló is hasonló sorsra jut, ha a szelben vadászó vadász-társaság a szegény czigányok segélykiallításaira oda nem megy; — akik ezután pár puskavésszel elriasztották a fenevadakat.

— **Elhagyatva.** A csekei szőlőhegyen rongyos kis viskóban lakott Fejes Orszo özvegy, napszámos asszony 12 éves rossz fiával, kit az utóbbi időben elkövetett bű-

nös cselekményei miatt a törvény emberei javító intézetbe küldöttek. Egészen megtörte a magány Fejes Orszoit, úgy annyira, hogy gunyóját sokszor napokig sem hagyta el. — A múlt hónapban feltűnt a szomszédoknak, hogy már több mint egy hétig nem látták, erre aztán a községi bíró szintén tudomást szerzett eltűnéséről és feljelentette az esetet a szigetvári főszolgabírói hivatalnál. Ki is ment a vizsgálat január 29-én a helyszínére és midőn az ajtót feltörték, Fejes Orszoit ágyában halva találták. Külső részén nyomai kiszennedett testén nem látszottak, de az meg lett állapítva, hogy már 5-6 nappal előbb kiszennedett. Valószínű, hogy a nyomor, a hideg és éhség voltak okozói halálának.

— **Eljegyzés.** Kovács Kálmán somogyi jádi ev. ref. lelkész 1903. január 28-án eljegyezte Emel József darvasi gazdatiszt kedves és szép leányát Erzsikét. — Sok szerencsét kívánunk a köendő trigyhez.

— **Somogy megyei Gazdasági Egyesület.** — Meghívó. A Somogy megyei Gazdasági Egyesület a f. évi február hó 3-án d. u. 3 órakor Kaposváron, a vármegyeház kistermében közgyűlést tart, melyre van szerencsem az egyesület tagjait azon tiszteletteljes értesítéssel meghívni, hogy a tárgysorozat első pontját az alapszabályoknak a Nagyméltóságú Földmívelésügyi Minister ur kívánsága alapján az alábbi pontokkal való kibővítése fogja képezni. Kaposvár, 1903. január 19. Elnöki megbízásból: Dr. Roboz Zoltán. g. e. titkár.

A Nagyméltóságú Földmívelésügyi Minister Ur által az alapszabályok közé felvenni kívánt pontok:

1) Az igazgató választmány összes határozatai — az eléje utalt ügyekben azonban halasztó hatály nélkül — a közgyűléshez fellebbezhetők. 2) Az alapszabályok megváltoztatása, az egyesület feloszlata, s ez esetben vagyonának hova fordítása tárgyában hozandó közgyűlési határozatok foganatosítás előtt a m. kir. Földmívelésügyi Ministeriumhoz felterjesztendők. 3) Az esetben, ha az alapszabályokban meghatározott célt

feritem idegen zsebbe tévedt a kezem, s az idegen, lopott pénzen ismét jótét költözött házamba. Jótét, mely a bűnből eredt.

Gyötrelmes kínos volt aztán életem minden percze. Égette szívemet a bűn tudata, mardosta a lelkiismeret. S midőn már-már győzött a jobb s elhatároztam, hogy új életet kezdek, feleségem suhogó selyem ruhája, búvárs fényű szeme, édes ajkának mézédese csókja letérített az igaz utról s még mélyebbre sülledtem s a bűn halomra halmozódott.

Ezután már nyíltan, elszántan, minden félelem nélkül, vakmerően loptam. Mit törődtem volna akkor ha megcsapnak is, ha bebörtönöznék is; boldoggá tett volna az a tudat, hogy feleségemért vétkeztem, s édes reménnyel gondoltam volna arra a perczre midőn kinyílik a börtön ajtó s én ismét rokogva fogom át lábait s keze érintésétől csókjai gyönyörétől új erőt nyerek a további küzdelemre...

De nem tudta senki bűnömöt az Isten s kettőnkön kívül... Szabad voltam s a szerelmem oltárára letettem hírem becsületem, azért hogy nőmnek egy panasza szava ne legyen, hogy házam szentélye üszta maradjon.

Itt elhallgatott. Lehajította fejét és siet... Talán bűnét siratta, talán feleségét. Ki tudja melyik faj neki jobban?... Fagyaszto kínos csend támad most a teremben, csak a szánszalom sóhaja szállt végig... — Fejébe be vallomását — szólt a bíró. Térjen arra, mi vitte rá, hogy feleségét — kit oly örülten szeretett, megölje?... Vad dobbanással kapja fel fejét a rab s tekintetéből rémület szállja meg a

hallgatók szívét. Aztán a jobb kezét bedugja szét szakadt inge alá megmarkolja a szíve helyét, hogy ne dobogjon oly erősen aztán beszél.

— Elfogyott a pénzem ismét. Elmentem lopni, mint máskor. Loptam, s míg én embertársaim vagyonát vittem el, addig otthon feleségem csókját, szerelmét rabolták meg. Midőn haza érkeztem, mitse gyanítva léptem a szobába, s mit láttam?

Feleségem egy idegen férfi karjaiban pihent, fogyatékos öltözetben, székuszált hajjal...

Felordítottam. S látva azt, hogy feleségem — kiért mindenemet feláldoztam — ily rutul csalt meg, oda dobván magát a bűnnek, a szívet legyőzte az indulat s én borzasszót tettem... leszuriam...

Bíró ur, megöltem meg, de nem tudtam mit tettem... megbocsátottam volna neki azt is, mert szerettem most is, mint akkor... szerettem... Itéljenek el... akasszanak fel érte, a feleségemért... legalább találkozzom vele... ott fent... mert szerettem bűnével is...

Elfulladt. Egész valójában megremegett. Kezeivel hadonázott a levegőben aztán hátra hanyatlott viasszarga arczal megtört tekintettel.

A bíró pár percz múlva kihirdette az ítéletet: — Kordély Jenő az emberölés vádjá alól felmentetik.

Kordély Jenőnek nem volt már szük-sége a földi bíró ítéletére. Ott feküdt a padlón mereven, élettelenül...

Majd ítélnek felette ott fen, hol mindenki elveszi méltó jutalmát az egyedül igaz bírótól...

és eljárást illetőleg hatáskörét meg nem tartja, a kir. kormány által, a mennyiben további működésének folytatása által az állam, vagy az egyleti tagok érdeke veszélyeztetnék, haladéktalanul felfüggesztetik, s a felfüggesztés után elrendelendő szabályszerű vizsgálat eredményéhez képest végleg fel is oszlattatik, vagy esetleg az alapszabályok legpontosabb megtartására különbeni feloszlátás terhe alatt köteleztetik.

K ö z g a z d a s á g.

Közlemények

kertművelés és mezőgazdaságról

Műhle Vilmostól Temesvározt.

Ajánlható új bogyógyümölcsök.

Az utolsó években igen sok új növényt és gyümölcsfajokat kaptunk Kelet-Azsiából, nevezetesen Japánból, melyek mind ajánlhatók és a kertünkbe való állandó kiültetést megérdemlik; éghajlatunknak mind megfelelnek és teljesen télállóak.

1. Szamóca málna. Alacsony, nagyon kiterjeszkedő cserje, mely télen át elhal, de gyökerei életben marad és a következő évben annál erősebben hajt, tehát évelődőz hasonló. Az egy éves hajtásokon nagymennyiségű igen szép, tekintélyes nagyságu narancskárpimpiros bogyók fejlődnek; ezek nyűnknek nem felelnek meg ugyan, de a gyümölcsök minden asztal díszére válnak és megérdemlik a tenyésztést, annál inkább, mert áruk mindenhol igen alacsony.

2. Logán bogyó vagy szeder málna. Egészen új bogyó a szedermálna között, kitartó erős hajtásokkal; gyümölcse oly nagy mint a szeder, vörös színű, íze igen kellemes, fűszeres, zamatos és megérett június-július hónapokban érik. E növény növése felig függő ágain reedkivül sok gyümölcs terem.

3. A tisztá fehér szeder. Jéghegy különösen szép és értékes bogyófaj minden kert számára. Az erőteljes növesű cserje rendkívül hajt és dusan terem nagy állatszó fehér gyümölcsöket, melyek kellemes édes ízűek, igen apró magvak és mellette igen egészséges gyümölcsök, mint minden amerikai fekete-bogyó szeder, kiváltképen a Kittatiní, Mammoth és Missouri Mammoth melyeket minden kerttulajdonosoknak ajánlhatom.

4. Az új málnafajok. Különösen a Superlativ, a Feldbrunni folytontermő Shaffer-féle colossal és Marlboroughi igen kitűnő fajok, nagy, illatos gyümölcsökkel, dusan termők és minden tekintetben ajánlhatók; minden kertben, hol málnát kedvelnek, helyet érdemel.

5. Az új japáni citrom-cserje. A mi kertjeinkben a télálló citrom inkább bokor, mint fát képez, igen sürűen nő, nagyon tükös és levelei igen szépek, sötétzöldek, fénylők és háromlevelesek. Virágai fehérek és illatosak, gyümölcse apró, narancssárga színű; mint csodafaj minden kertbe ajánlható. Ezen citromfajt néhány évvel ezelőtt nagy magasztalással mint citromfát hoztuk a kereskedelembe, a mi ugyan soha sem lesz, hanem csak cserje, mely igen sürű lesz és minden kert díszére válik. Fiatal éveiben ajánlatos télen át szalmába kötni, mint minden exotikus fanemeket, de ha több éven át állandó helyen erősen meggyökereszt és az éghajlatot megszokja, az erős telet is kiállja.

SZŐLŐOLTVÁNYOK

szokvány minőségben és európai nemes gyökerez és sima vesszők mélyen leszállított árákon. Oltványok ezre 90—100 frt.

Mindenik a legkiválóbb bor- és csemegefajokból, fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felelne, úgy az oda- és visszaszállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget kiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia csemeték és magvak.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő süvénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nem hogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át úgy, hogy a bekerített részek teljesen kulccsal zárhatók. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeiketik. Bővebb tájékozás végett szíves fényomatú árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki czímét egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hól annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Díócsemeték.

Kétéves, óriási jövődelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjed.

Czím: „Érmelléki Első Szőlőoltvány-Telep” Nagy-Kágya 9—8 u. p. Székelyhid.

Hirdetések

jutányos áron

felvétetnek

e lap

kiadóhivatalában.

A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott élelmészeti és élvezeti cikkek vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt!

Ezen cognacnak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt, eredeti csomagolásban az alább nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgáltassa.

Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől.

Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében) ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógy-szerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 korona — fél üvegé 2 korona 60 fillér.

Kaposvár minden elsőrangú üzletében kapható.

Somogy megye vezérképviselője:

Sattler Nátán,

Kaposvár.

3—52

Vas-, szerszám-, fűszer- és gyarmatáru kereskedés az „Arany Ék”-hez.

Ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat. Az összes iparágakhoz tartozó legjobb minőségű acél szerszámok jótállás mellett, gyári árákon.

Lakatosok, kovácsok részére a legjobb minőségű steier vasak és lemezek, üllök, satuk, csavarvágók nagy választékban.

Asztalosok részére a legolcsóbb bevásárlási forrás; gyaluk, vésők, képfaragó szerszámok, épület és butor vasallások, görleczek, fa-faragványok, furnérok, mindenféle olajok, lakkok, keneczkék, padló-mázak, por és olajtestékek, a legfinomabb csont enyv, szóval mindenféle asztalos kellékek nagy választékban, gyári árákon.

Háztartási cikkekre vonatkozólag bátrak vagyunk a n. é. közönség becses figyelmét felhívni: kiváló minőségű öntött-, vas- és lemez edényeinkre, minden nagy választékban és jutányos áron.

Műszaki cikkek: gumi lemez, gumi zsinor, aszbeszt lemez, aszbeszt zsinor, frietions less — önműködő kenő szelenczék, gépolajok, Tovotte gépszir, valódi angol gépszijak, összekötő csavarok és szegecs.

A tavaszi idényre a legjobb minőségű gazdasági és kerti magvak.

Legjobb minőségű fűszer és gyarmatáruk.

Valódi Singer varrógépek.

Pormentesítő olaj egyedüli elárusítási helye.

Kiváló tisztelettel:

Lengyel Testvérek

(Liebenwein.)

KAPOSVÁROTT, Fő-utca 22.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

1—52

A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott élelmészeti és élvezeti cikkek vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt!

Legkedveltebb, legtökéletesebb
arcpiszitító és szépítő szerek:

AKÁCIA

KRIEGER-féle
-CRÈME 2 kor.
-PUDER
-SZAPPAN

Főraktár:
KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALVIN-TÉR.
Törvényesen védve.

ELSŐ MAGYAR
Gazdasági
GÉPGYÁR
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.

2500 gőzcséplő-100 000
késlet és
különb. kisebb g. gép szomben.

Malomberendezésekre
KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.
Kiváncra árgyárakat ingyen és
bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes hévízü gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdővel,
pompás ásványvíz-uszodákkal,
kő- és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakoszobával.
Prospektus kíváncra ingyen
és bérmentve.

KATZER

szőlősmester,

udvari szállító

Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szörmedru az egész
világon elterjedtek és
elsőrangúak.

GUMMI

HALHÓLYAG

tueztja 2, 4, 8, 10 kor. és
feljebb, a világ legjobbjai, titok-
tartás mellett, utánvételt, vagy
a pénz előzetes beküldése után

küldi e szakma
legelső rangu
csépe:
REIF J.
specialista. Réce,
Bradtáta 3.
Árgyárak
ingyen

Modern

BUTOR.

Óriást választék

háló-, ebédlő-, szalon- és
uri-szoba-butorkban.
Olcsóbb mint bárhol

NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV., Keckeméti-utca 6. sz. 1.

ZIMEK bármely országból és
szakmából, ajánlatok szét-
küldése és üz. összeköttetések lé-
tesítése céljából (postadíj jóvállásával)
ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzeti Új Czimirodájában
Budapest, V., Nádor-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

SANTALEGGER

Fiatl embereknek orvosilag ajánlott szer. Ára 3 korona.
NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

A torok, tüdő,
száj és fogak
legjobb védője az

Felülmúlja az eddig ismert összes fogszerek.
OSAN-szájvíz-essencia 1 88 kr., **OSAN**-fogpor 1 44 kr.

Csorny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
RÓZSATEJ azópitó-azor
üvegje 1 frt. Ehhez
halzsamszappan 30 kr.
Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-szappan 1 50 és 35 kr.

a legjobb és legeszebb
Tanningene hajfestő-szer szőrtesszőke,
barna és fekete. Ára frt 2.50

Prospektus ingyen és bérmentve küld:
Czorny J. Antal, Bacs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Kittinterve London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb.
Raktáron gyógytárakban, illatszertárakban stb.

RÖSER

TANINTÉZET

Budapest, VI., Aradi-utca 10.

ALAPITATOTT 1853.

Nyitvános polgári iskola 10-14 éves
ifjak részére. — Felsőbb kereskedelmi
iskola 14-18 éves ifjak részére. —
Nevelő internátus benulakó növendékek
részére. Bizonyítványai államérvénye-
sek és az egyetemes önkéntességre jog-
osítanak. — Bővebb felvilágosítást
ingyen ad
Röser János, igazgató.

INTERNATIONAL
SZÖRVESTŐ

néhányzori használat után az arcáról és
késről a szőrt eltávolítja. Egy tégely 6 K.
Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerár.
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Toilette-titkok” ingyen.

Mi helybeliek BUDAPESTEN

NEW-YORK

KÁVÉHÁZBAN

(Erzsébet-körút 9-11. szám)
találkozunk.

Használjon Kerpel-féle
KÉZFINOMÍTÓ

folyadékot, mely minden kezét
3 nap alatt simit, fehérit, szépít.
1 üveg 90 fillér. Postán 4 üveget
bérmentve küld

KERPEL gyógyszerár.
Budapest, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
levél-kölcsönöket, melyek után

teljes készpénzfizetéssel:
50 évre a tőke évi 5.70%-a
33 1/2 : : 6.50%-a
22 : : 8. : -a
15 : : 9.80%-a

2 1/2-3% levonással:
50 évre a tőke évi 5.20%-a
34 : : 6. : -a
25 : : 7. : -a
15 : : 9.40%-a

fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.

Bővebb felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

LEOPOLD GYULA
Saját érdekében hirdessen
Birtokosok közlése
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54

LE DÉLICE

LE DÉLICE

Vergé CIGARETTAPAPIR

Vergé SZIVARKAHÜVELY

MINDENÜTT KAPHATÓ.

7. szám.
903. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881.
évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel
közölni teszi, hogy a lengyeltóti kir. já-
rásbíró 1902. évi Sp. 412/3. számú vég-
zése következtében Poor Sándor kaposvári
ügyvéd által képviselt **Simonits Ferencz**
somogyvári lakos javára **Jancsek Sándor**
somogyvári lakos ellen 82 kor. 03 f. s
járulékal erejéig 1902. évi december hó
29-én foganatosított kielégítési végrehajtás
utján lefogat és 1250 kor.-ra becsült kö-
vetkező ingóságok, u. m.: lovak a szarvas-
marhák nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a lengyeltóti kir.
járásbíró 1903. évi V. 3/2. számú
végzése folytán 82 kor. 03 fill. tőkeköve-
lés ennek 1902. évi szeptember hó 6 napjá-
tól járó 5% kamatai, és eddig összesen
59 kor. 95 fillérben bíróság már megál-
lapított költségek erejéig Somogyváron
alperes lakásán leendő eszközlésére 1903.
évi február hó 7-ik napjának délutáni 1/3 órája
határidőül kitűztetik és ahhoz a venni
szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak
meg, hogy az érintett ingóságok az 1881.
évi LX. t.-cz. 107. §-ai értelmében
késpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek
szükség esetén becsáron alul is el fognak
adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingósá-
gokat mások is le és felülfoglaltatták, s
azokra kielégítési jogot nyertek volna,
ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120.
§. értelmében ezek javára is elrendeltetik.
Kelt Lengyeltótiában, 1903. január hó
26-ik napján.

VÉRTÉSSY BÉLA, kir. bir. végrehajtó.

Mindennemü butor!

Hálószoba,

Ebédlő,

Szalon,

Uriszoba,

Szekrény,

Iróasztal,

Könyvszekrény és állvány,

Székek, ágy, mosdó,

Pamlag, olajfestményü képek és tükrök szilárdan és olcsón
kaphatók

PETERKA JÓZSEF

kaposvári butorgyári raktárában

Erzsébet-ut (saját ház) Villanyteleppel szemben.

Nagy választék szilárd és elsőrangú

Vasbutorokban gyári áron.

Karácsonyi díszműárak és ajándékok egyedüli olesó
beszerzési forrása.

Kárpitos és díszítési munkák izlésesen és pontosan
készíttetnek.

PURGO A leggyengébb kútnak is használatos még gyermekfűnek is adható. 25 csepkorta ára 1.- koronára. PURGO	 Órák, óraszerzők RÉSZLETFIZETÉSRE is, órák csatlósításon SERÉNYI óra és óraszámoló Budapest, Erzsébet-körút 20. I. sz. Nyitva: 11. órától 12. óráig Közele közelebb	Köszvény és csúz ellen lesgikeresőbb a KRIEGER-Tólo REPÁRATOR — 1 üveg 2 korona. — Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR. Budapest. Calvin-tér. 110,000 sorsjegy, Myeremények összege 55,000 nyeremény. 14.459,000 korona. KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA a magy. kir. azn. osztályozójáték főelárutató helye BUDAPEST, Andrássy-ut 60. Elismert megbízhatóság! Előnékenység! Kiváló szerencse!	Ha őszül a haja, használdja a „Stella“ vizet, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza. Üvege 2 korona. ZOLTÁN BELA gyógyszerháza, 8 es. de kir. Icsőge József fők. udvari szállítója BUDAPEST, V. SZABADSÁG-TÉR.	M. kir. ezredes és vitézségi díjazott PURGO
PURGO	HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET. A vérnyomás minden győzelmű: asztma, szív-gyógy., lég- és hólyag-, székélyés, érzékenységi elváltozások. A gyógyítás megkezdése: Dr. KOVÁCS J. főorvos BUDAPEST, V. VACZI-KÖRUT 18. I. ERI.	 Megjelent az új X^s számú YOST MODELLE ESZMÉNVI TÜKÉLTETÉSÉGREN KÉRJEN PROSPECTUST A YOST IRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Budapest, NEW-YORK utca	Remek és olcsó fényképek készítenek RIVOLI fényképezési és festészeti műhelyben BUDAPEST, VI. KER., KERESZTES-UT 30. SZÁM. !!! Régi kis képek után is sikerült nagyképek !!!	Angh. franczia, magyar és német egyetemes tanácsok által engedélyezett és ajánlott, mint a legújabb használat. PURGO
PURGO	Mirdetésokat, reklámokat szakaszo-riten, pontosan és legelőcsőbben közölhet és összes bel- és külföldi lapokban, valamint naplókban is ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ Budapest, VII. Erzsébet-körút 54. Tel.: Jódor: Leopold Gyula SZEPESKŐ	Hôtel PÁRIS szálloda Szállodás: SIMON PÁL. BUDAPEST, VI. VACZI-KÖRUT 25. szám. 100 szoba 1 frttól feljebb kiszolgálással együtt. Fürdő, elegáns kávéház, étterem és előcsarnok a házban. Villamos vasuti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.	M. kir. ezredes és vitézségi díjazott PURGO	
PURGO	PLATSCHKE VILMOS elősmert legszilidabb FÉRFI és GYERMEK-ruha áruhaza Budapest, IV., Központi Városház.	Dr. SCHLESINGER MIKSA VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony ÉS SZANATORIUMA. (Hegegy.) Kütfő hegyi fekvésben, pormentes és szélőtől védett, 200 kilométernél több jól épített, regényes hegyi utak. Szigorúan individualizált szanktorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes betegszobák hygienikusnak a legtökéletesebben vannak berendezve. Külföldi ellátás, méretekelt árak. Az intézet egész évben áll nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál: a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony(Pályaudvar)	M. kir. ezredes és vitézségi díjazott PURGO	

Oh jaj !

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem ront-
ják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

**„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR**
Budapest, VI., Váci körút 17

Kapható Kaposvárott: Babóchay Kálmán, Kellauer Gábor,
Szabados Imrénél. — Boglárón: Erdős Jenőnél.

Éljen !

**Egger mellpaeztilla
osakhamar meggyo-
pyitott.**

1-26

FERNOLENDT

czipőfénymáz a világ legjobb fénymáza, a fényesítő krémétől világos czipők a legfényesebb és legtisztább szint kapják, a bőrt tartóssá teszi. — Viselt és pecsétcs, sárga vagy barnabőrű czipők **•Lyosin•** használata után ujja lesznek.

— Alapittatott 1832. —

Gyári raktár: Bécs, I. Schulerstrasse 2.

— Kapható mindenütt! —

Nyomatott Hagelman Károlynál Kaposvárott.

Szőlővessző eladás.

Három ezer darab három
éves első minőségű hazai gyö-
keres olasz-rizling vessző,
ezerenként 26 koronáért
eladó kaposvári filloxera
mentes szőlőben.

Poór Sándor,
ügyvéd.